

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO RADIACINĖS SAUGOS PRIEŽIŪROS SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Radiacinės saugos centro (toliau – Centras) Radiacinės saugos priežiūros skyriaus (toliau – Skyrius) veiklos uždaviniai:

1. vykdyti radiacinės saugos ir radioaktyviųjų šaltinių fizinės saugos (toliau – fizinė sauga) reglamentavimą;
2. vykdyti veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, išskyrus branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, priežiūrą;
3. dalyvauti organizuojant ir vykdant asmenų atestavimą ir pripažinimą;
4. pagal kompetenciją vykdyti visuomenės sveikatos ugdymą sveikatos apsaugos nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio klausimais.

Įgyvendindamas uždavinius, Skyrius vykdo šias funkcijas:

1. vykdydamas radiacinės ir fizinės saugos reglamentavimą pagal kompetenciją teikia siūlymus dėl teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę ir fizinę saugą, projektų rengimo, dalyvauja rengiant, vertina tokius teisės aktų projektus, teikia išvadą dėl kitų institucijų parengtų teisės aktų projektų;

2. vykdydamas veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, išskyrus branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, priežiūrą:

- 2.1. rengia Skyriaus veiklos planus, valstybinės radiacinės saugos priežiūros metų, ketvirčio ir mėnesio planus-grafikus, statistines metines, pusmetines ir mėnesines ataskaitas, ketvirčio Skyriaus veikos ataskaitas, mėnesines ir metinę valstybinės radiacinės saugos priežiūros efektyvumo (rezultatyvumo) rodiklių ir jų reikšmių dinamikos ataskaitas;

- 2.2. prižiūri, kaip asmenys, planuojantys vykdyti veiklą, veiklos vykdytojai ir asmenys, kurių veiklos nereikia įteisinti, tačiau kurių vykdoma veikla gali turėti įtakos žmonių ir aplinkos apšvitai jonizuojančiąja spinduliuote ir (ar) vykdant tokią veiklą yra tikimybė nustatyti paliktąjį radioaktyvųjį šaltinį ar radioaktyviosiomis medžiagomis užterštą objektą, laikosi teisės aktuose, reglamentuojančiuose radiacinę ir fizinę saugą, nustatytų reikalavimų, ir už šių reikalavimų pažeidimus taiko administracinę atsakomybę Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka ir kitas poveikio priemones;

- 2.3. vertina dokumentus ir teikia siūlymus išduoti leidimus vežti radioaktyviasias medžiagas, išskyrus branduolines medžiagas ir daliąsias medžiagas, kurios ir kurių kiekiai nurodyti Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede, ir kitas branduolinės energetikos objekte naudotas ir radioaktyviomis tapusias medžiagas, ir leidimus vežti radioaktyviasias atliekas, išskyrus radioaktyviasias atliekas, susidariusias branduolinio kuro ciklo metu, patvirtinti standartinius dokumentus, suteikiančius teisę radioaktyviasias medžiagas įvežti į Lietuvos Respubliką iš Europos Sąjungos valstybės narės (toliau – valstybė narė), ir suderinti standartinius dokumentus, suteikiančius teisę radioaktyviasias medžiagas išvežti iš Lietuvos Respublikos į valstybę narę ir vežti tranzitu per Lietuvos Respubliką tarp valstybių narių, ir prižiūri, kaip laikomasi teisės aktuose, reglamentuojančiuose radioaktyviųjų medžiagų, išskyrus branduolines medžiagas ir daliąsias medžiagas, kurios ir kurių kiekiai nurodyti Branduolinės saugos įstatymo 1 priede, ir kitas branduolinės energetikos objekte naudotas ir radioaktyviomis tapusias medžiagas, ir radioaktyviųjų atliekų, išskyrus radioaktyviasias atliekas, susidariusias branduolinio kuro ciklo metu, vežimą, nustatytų reikalavimų;

- 2.4. vertina dokumentus ir teikia siūlymus išduoti pakuotės konstrukcijos atitikties sertifikato pripažinimo pažymėjimą, suteikiantį teisę vežti radioaktyviasias medžiagas, išskyrus branduolines medžiagas ir daliąsias medžiagas, kurios ir kurių kiekiai nurodyti Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede, radioaktyviasias atliekas, išskyrus

radioaktyviausias atliekas, susidariusias branduolinio kuro ciklo metu, ir kitas branduolinės energetikos objekte naudotas ir radioaktyviomis tapusias medžiagas B(M), B(U) ir C tipo pakuotėse;

2.5. prižiūri, kaip laikomasi radioaktyviosiose medžiagose esančių radionuklidų išmetimo į aplinką iš medicinos, pramonės objektų, išskyrus branduolinės energetikos objektus, ir atliekant mokslinius tyrimus leidžiamųjų lygių ir radiologinės stebėsenos reikalavimų, derina radioaktyviųjų medžiagų išmetimo į aplinką planus;

2.6. licencijų ar laikinųjų leidimų turėtojų prašymu organizuoja fizinių asmenų, nurodytų Radiacinės saugos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje, tikrinimą dėl jų tinkamumo dirbti;

2.7. atlieka grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizę ir jos peržiūrą bei rengia grėsmių radioaktyviesiems šaltiniams analizės dokumento ir jo pakeitimo projektus;

2.8. kontroliuoja prevencijos priemonių, kuriomis perspėjama apie paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų objektų atsiradimą, įgyvendinimą, paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštų objektų sutvarkymą ir teikia siūlymus pripažinti paliktuosius radioaktyvius šaltinius ir radioaktyviosiomis medžiagomis užterštus objektus paliktaisiais;

2.9. pagal kompetenciją kartu su savivaldybių institucijomis dalyvauja organizuojant ir koordinuojant laikiną radioaktyviųjų medžiagų paėmimą karo ir nepaprastosios padėties atvejais;

2.10. dalyvauja nagrinėjant licencijų bei laikinųjų leidimų vykdyti veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais turėtojų vykdomos veiklos radiacinės saugos vertinimo ataskaitas, teikia siūlymus dėl jų veiklos tobulinimo radiacinės saugos požiūriu;

2.11. pagal kompetenciją konsultuoja asmenis, teikia metodinę pagalbą, kad būtų laikomasi teisės aktuose, reglamentuojančiuose radiacinę ir fizinę saugą, nustatytų reikalavimų;

2.12. kontroliuoja, kad plataus vartojimo prekės su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais būtų naudojamos teisės aktu, reglamentuojančių radiacinę saugą, nustatyta tvarka;

2.13. vertina orlaivių įgulų narių gaunamą apšvitą, teikia siūlymus dėl jos optimizavimo;

2.14. prižiūri, kaip laikomasi radiacinės saugos reikalavimų darbo vietose, kuriose naudojamos arba gali susidaryti medžiagos, turinčios gamtinės kilmės radioaktyviųjų medžiagų;

3. dalyvaudamas organizuojant ir vykdant asmenų atestavimą ir pripažinimą:

3.1. dalyvauja vykdant fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti fizinės saugos, atestavimą;

3.2. dalyvauja vykdant asmenų, įskaitant dozimetrijos tarnybas, siekiančių atlikti ar atliekančių visuomenės sveikatos saugai užtikrinti reikalingus žmonių apšvitos dozių ir (ar) dozės galios, ir (ar) aktyvumo matavimus ir (ar) apšvitos dozių įvertinimą, pripažinimą ir dalyvauja vykdant asmenų, įskaitant dozimetrijos tarnybas, atliekančių visuomenės sveikatos saugai užtikrinti reikalingus žmonių apšvitos dozių ir (ar) dozės galios, ir (ar) aktyvumo matavimus ir (ar) apšvitos dozių įvertinimą, priežiūrą;

3.3. organizuoja ir dalyvauja vykdant fizinių asmenų, siekiančių tapti radiacinės saugos ekspertais, pripažinimą;

3.4. organizuoja ir dalyvauja vykdant medicinos fiziko eksperto profesinio pasirengimo vertinimą;

4. pagal kompetenciją vykdydamas visuomenės sveikatos ugdymą sveikatos apsaugos nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio klausimais:

4.1. tikrina asmenų, nurodytų Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte (išskyrus asmenis, dirbančius pas veiklos vykdytojus, vykdančius branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais) ir Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 2, 5 ir 6 punktuose ir 2 dalyje (toliau – asmenys mokyti radiacinės ir (ar) fizinės saugos), radiacinės ir fizinės saugos žinias;

4.2. dalyvauja vertinant asmenų, mokytų radiacinės ir (ar) fizinės saugos, žinias ir dalyvauja vykdant nuotolinio radiacinės ir (ar) fizinės saugos mokymo metu įgytų žinių vertinimą;

4.3. dalyvauja organizuojant ir vykdant kvalifikacijos tobulinimo kursus, seminarus, mokymus ir instruktavimą radiacinės ir (ar) fizinės saugos klausimais;

4.4. pagal bendradarbiavimo sutartis dalyvauja organizuojant mokomąją praktiką vidurinių bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų mokiniam, aukštųjų mokyklų studentams, Tarptautinės atominės energijos agentūros, kitų tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų deleguotiems atstovams;

5. pagal kompetenciją rengiasi veiklai radiologinių ar branduolinių avarių atvejais, įvykus tokiai avarijai atlieka veiksmus, numatytus Centro ekstremaliųjų situacijų valdymo plane;

6. pagal kompetenciją dalyvauja teritorijų planavimo ir statinių statybos procese;

7. pagal kompetenciją nagrinėja strateginių prekių eksporto, importo, tranzito ir tarpininkavimo dokumentus bei teikia pasiūlymus dėl tokių prekių eksporto, importo, tranzito;

8. pagal kompetenciją nagrinėja asmenų prašymus ir skundus bei pagal kompetenciją imasi priemonių juose keliamiems klausimams spręsti;

9. pagal kompetenciją dalyvauja tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų komitetų ir darbo grupių veikloje;

10. pagal kompetenciją rengia ataskaitų, atsakymų į klausimynus tarptautinėms organizacijoms, Europos Sąjungos ir užsienio valstybių institucijoms projektus;

11. pagal kompetenciją įgyvendina Centro kokybės vadybos sistemos dokumentus ir teikia siūlymus dėl jų tobulinimo;

12. pagal kompetenciją teikia informaciją valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitiems asmenims;

13. pagal kompetenciją atlieka kitas Radiacinės saugos įstatyme, kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose radiacinę ir fizinę saugą, nustatytas funkcijas.